

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

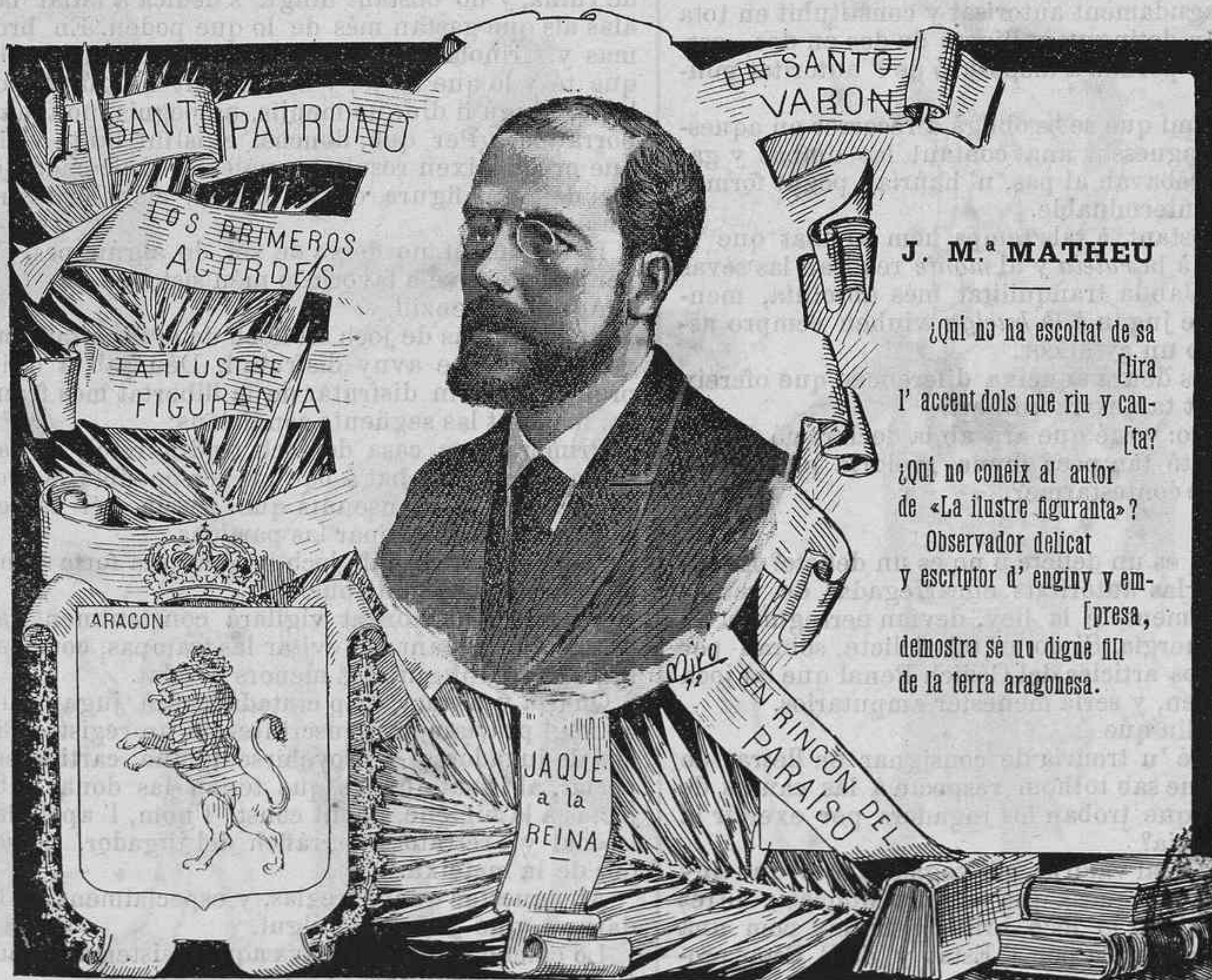
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

J. M.ª MATHEU

¿Qui no ha escoltat de sa
[hira
l' accent dols que riu y cau-
[ta?
¿Qui no coneix al autor
de «La ilustre figuranta»?
Observador delicat
y escripttor d' enginy y em-
[presa,
demostra se uu digue fill
de la terra aragonesa.

ARAGON

JAQUE
a la
REINA

EN RINCÓN DEL
PARAISO

Mire
72

CRÓNICA

Frederich Urrecha, distingit redactor de *El Imparcial*, va arribar d'arrera a Barcelona al objecte de assistir a la representació de un drama original seu, que ha sigut representat ab aplauso a Madrid y aquí, y ab tot y ser aquest l' objecte exclusiu del seu viatge, 'l simpàtic periodista, ademés de veure representar lo seu drama, ha vist sobre l' escena 'l melodrama de la *huelga* y la divertida comedia titulada: *Lo joch a Barcelona*.

De aquesta última sobre tot ha tingut a bé parlarne ab gran profusió de detalls en lo popular periódich en que redacta, consignant que a las sis horas de trobarse a Barcelona ja va veure funcionar *el monte y la ruleta*.

Aixó ben mirat no té res d'extrany. Es una cosa que la pot veure tothom per mica que s' hi empenyi. Lo *monte*, la *ruleta* y altres mil sistemas d' estirar l' orella al gat s' usan a Barcelona ab un descaro tal, que ab una mica més veuriam instalat al respectable gremi dels jugadors en mitj de la plassa pública.

Ho farien, sens dupte, si no contessin ab uns locals oberts, als quals hi entra tothom sense cap dificultat ni reparo, y per si algun manso ho ignora, sempre trobará a la porta algún *ganxero* que ab lo fi caritatiu qu' es de suposar y ab la major amabilitat del món, li dirá:

—Ja pot entrar: la *ruleta* a la sala de la esquerra: 'l *monte* a la del davant.

*
**

L' altre dia una forta patrulla de polissóns se presentava a sorprendre 'l *Círcul socialista* del carrer del Om. Una vintena de socios que allí 's trobavan, com de costum, refiats de que aquell cassino está degudament autorisat y constituït en tota regla, eran detinguts y lligats de dos en dos, cotze ab cotze portats a disposició de l' autoritat militar.

Si pèl camí que se 'ls obligá a recorrer en aquesta forma haguessin anat contant las timbas y garitos que trobavan al pas, n' haurian pogut formar una llista interminable.

Y no obstant, a tals temps hem arribat que 'ls que jugan a la *ruleta* y al *monte* realisan las sévas operacions ab la tranquililitat més absoluta, mentres los que jugan a la *huelga* viuen sempre asorats y ab un ay al cor.

¿A qué 's deuré aquesta diferencia que ofereix un contrast tan extraordinari?

Sr. Ojesto: vosté que ara ab la declaració del estat de siti té tan poca feyna, ¿voldria pendres la molestia de contestarme?

*
**

¿Lo joch es un delicté ó no es un delicté? En cas afirmatiu, las autoritats encarregadas de vetllar pèl compliment de la ley, devian perseguirlo ab la major energia. Si no es tal delicté, sobran per complert los articles del Códich Penal que al joch se refereixen, y sería menester amputarlos.

Aquí 's diu que...

¿Pero qué 'n treuria de consignar en lletras de motllo lo que sab tothom respecte a las causas de la facilitat que troban los jugadors per exercir la séva industria?

Mal que mal valdria mil vegadas més que tinguessim la franquesa que tenen a Mónaco y altres paratjes, ahont lo joch brilla y floreix com una institució protegida per l' Estat y de l' Estat protectora.

Una forta contribució sobre aquest vici perniciosos podria proporcionar considerables rendiments al erari públich, avuy que l' erari públich passa tan grans apuros.

Més valdria aixó que no pas gravar com se fa avuy a industrias útils, que no poden prosperar sota 'l pes de las cargas considerables que se 'ls imposa.

Ab aquest sistema las murmuracions generals que avuy se ceban despiadadas contra determinadas personas, cessarian de repent ó a lo menos no hi hauria motiu de que 's propalesin, ab gran ventatja del principi de autoritat, avuy tan desprestigiats y decayguts.

Perque en lo joch no s' hi atravessan solament las cantitats que 'ls jugadors apostan: s' hi atravessa també y s' hi pert la respectabilitat de aquells funcionarios públichs, que deventlo perseguir, lo toleran, que deventlo exterminar, lo deixan campar y extendres com una llaga cancerosa.

*

Un dia, enrahonant ab un cert cafeter, que donava alberch al vici, li vaig dir:

—Jo posaria en planta un sistema especial que 'm sembla que donaria al joch lo cop de gracia.

Es de advertir qu' ell havia defensat préviament com un filósof consumat la llibertat perfecta que té tot individuo de ferse mal bé 'ls diners de la manera que li dongui la gana.

Y buscava multitud de analogias per demostrar aquesta tassis.

—Que 'l joch es la ruina y la perdició de molts familias, no ho negaré—deya—pero també tira a perdre a las familias l' afició a las donas, y no obstant al cap de casa que s' hi entrega, l' autoritat no li diu res. Lo luxo desmedit es també causa de ruina, y no obstant ningú 's dedica a tallar las alas als que gastan més de lo que poden. En bromas y xirinolas hi derrotxa l' home devegadas lo que té y lo que no té, y no obstant ningú 'l molesta, ningú li diu: no menjis, no beguis, no t' emborratxis. ¿Per qué, donchs, existint tants vicis que produheixen resultats análechs, únicament lo vici de jugar figura en lo Códich, classificat com un delicté?

L' argument no deixa de ser de algún pes. Y per lo mateix ve a favorir lo meu sistema.

Aquest es senzill.

Que las casas de joch en lloch de la llibertat vergonyosa de que avuy disfrutan, Déu sab a quin preu, poguessin disfrutar de la llibertat més franca, mediant las següents condicions:

Primera: tota casa de joch tindrà rétol, y las portas obertas de bat a bat. A ser possible 's procurará que 'ls transeunts que passin pèl carrer pogan veure funcionar las partidas.

Segona: tota casa de joch pagarà una forta suma en concepte de contribució.

Tercera: l' autoritat vigilará constantment las casas de joch, tant per evitar las trampas, com per impedir que juguin los menors d' edat.

Quarta y última: cap ciudadá podrá jugar que no vagi préviament a inscriures en un registre oficial de jugadors y a provehirse de una cartilla especial, al igual que las que tenen las donas subjectas a la higiene, ahont consti 'l nom, l' apellido, la edat y 'l retrato fotogràfic del jugador, possedor de la mateixa.

Ab aquestas quatre reglas, y especialment ab la darrera, que jugi qui vulgui.

Lo cafeter a qui exposava aquest sistema, alsentirme, va escriuirse.

RECORTS DE CORPUS

La gent creu que aquest pobret—tè la salut espallada y que per lo tant convé—ferli donà una mirada.

Hi van tots tan alegres y entussiasmats que á las dotze del dia ja están mudats.

Tipos, sense comentaris: obligats y voluntaris.

Lo senyó arcalde major en tot lo seu esplendor.

—Home—va dirme—aixó seria pitjor mil vegades que lo que succeheix actualment. ¿Quin home que s' estima aniria á buscar la cartilla?

—¿Y quin home que s' estima—vaig replicarli—'s dedica á un vici tan pernicios?

Valgui per lo que pugui valer, aquí va la méva idea.

Un conservador qu' escoltava la méva conversa, 'm va dir:

—No hi ha dupte que fent lo que vosté indica, 'l joch anirá de cayguda; pero escolti, home de Déu, ¿qué farían las autoritats en tot lo sant dia, no tenint la feyna que avuy los dona la persecució del joch? Y no haventhi jugadors, ni barateros, en los días d' eleccions, ¿de qué fariam manegas?

P. DEL O.

SONET

Alguns me diuen sonet
y no sé si ab prou rahó,
puig trobo que faig mal só
encare que siga net.

Ja veig que soch tan llarguet
com los altres, si, però...
lo sonet está grassó
y jo soch bastant magret.

Estich confós, francament,
quan medito sobre aixó
de si ho puch ó no ho puch ser.

De ma sort no estich content;
per lo tant, ho siga ó nó
m' entorno cap al tinter.

A. ROSSELL.

ISTIU!

Ara si que ningú pot alegar ignorancia.

Som al istiu ab tots los ets y uts, d' una manera oficial y definitiva.

Lo calendari, ab sa autorisada veu, va declarar-ho dimars á tots los espanyols y á todas las espanyolas, sense distinció d' edats ni categorias,

*desde la princesa altiva,
á la que pesca en ruin barca.*

Desde ara, todas aquellas personas que 's resisteixen á alleugerirse de roba, ab la excusa de que *hasta el cuarenta de Mayo no te quites el sayo*, no tenen més remey que baixar lo cap y obrir los ulls á la evidencia.

L' istiu ha empunyat lo cetro y comensa á fer desgracias. Per tot arreu se percebeixen los efectos de la séva influencia desastrosa.

Jo suo, tú suas, aquell sua: es la conjugació práctica del verb *suar*.

Los únichs que 's felicitan de la vinguda de la nova estació son los propietaris de casas de banys y las cucas.

Los uns porque ara comensa l' época de fer quartos: las otras porque *al istiu tota cuca viu*.

En moltes casas lo capitul de banys sol produhir una conflagració familiar.

Desde l' endemá de S. Joan, la senyora ja comensa á inquietar al marit.

—Domingo; haurias de mirar si pensas alguna cosa.

—¿Sobre qué? fa 'l marit tot espantat, al veure 'l posat solemne de la seva esposa.

—Sobre aixó dels banys. Lo metje m' ha aconsellat que 'n prengues, la noya també diu que 'n voldre y al noy me sembla que no se se li posarán gens malament.

—Bueno—replica 'l marit, inclinant lo cap ab resignació:—si us heu de banyar, banyéuvos.

—Nosaltres—continúa la senyora—pensavam anar á Caldetas...

—Donchs jo tenia ganas de que no us allunyessiu tant.

—¿Ahont vols fernos anar? ¿á la mar vella?

—Crech que per pendre banys, aquest safretjel que tenim á la eixida es més que suficient.

—¡Domingo! ¿qué t' has tornat boig?

—No, senyora; pero no podeu anar á Caldetas.

—Mira que vaig consultarho al metje, y ell va dirme que...

—Jo ho he consultat á un altre, més digne de ser atés que 'l metje.

—¿Qui es?

—Lo portamonedas.

Aquest any sembla que las classes poderosas s' abstindrán de anar á Fransa com solian fer los altres istius.

Un senyor que per part de mare es una mica noble, encare que pel seu aspecte ningú li coneixería, ho deya l' altre vespre al café:

—Lo que 'ls francesos han fet ab nosaltres ab aixó del tractat de comers, clama venjansa, y 'ns venjarém sense fer ruido. Tota la corporació de la noblesa y personas acomodadas hem resolt suprimir lo viatjet acostumat á Biarritz, á Luchon ó á Vichy, y passar modestament l' istiu á Espanya.

—¿Es dir que per vostés la patria es avants que tot?

—¡Vaja! Si nosaltres no donavam l' exemple ¿quí 'l donaría?—

Lo mal es que al anársen ell del café, un amich seu que 'l coneix molt á fondo va descubrir tota la trampa del patriotisme d' aquell noble.

—¿Saben per qué no va á Fransa?—va dirnos:—perque te pór de toparse ab en Ravachol.

Seguint la regla de tots los istius, fa ja uns quants dias que s' parla una mica de cólera.

Ja se sab. Es la música de la estació calurosa.

Cants de cigalas, rum-rum de mosquits, espatechs de gaseosas... y un xiquet de xerramenta sobre cassos colérichs.

Hi ha personas que troban que un istiu, pera ser istiu de debó, ha de tenir poch ó molt cólera.

—¿Veu?—me deya una vegada un subjecte que té gran afició á parlar d' epidemias:—¿Veu? Aquest any no s' ha sentit resar una paraula de cólera.

—¡Qué! ¿qué li sab greu, per ventura?

—¡Home, tant com sapiguerme greu!... Pero ¿no li sembla que un istiu d' aquesta naturalesa resulta una mica trist? Alló de tants cassos aquí, tants cassos allá; ara 'l cólera es á tal puesto, ara ja es á tal altre... ¡qué vol que li digui!... trobo que distréu d' alló més.—

Per xó, fins á cert punt l' home ja té una miqueta de rahó, porque parla per experiencia propia.

En lo penúltim cólera se li va morir un onele que va deixarli una pila de mils duros y en la derrera epidemia que hi ha hagut, va quedar viu.

LA BONAVENTURA

—Apa noya, descapdella,
sense escrúpuls, vès dihent.
—Pues que vosté y los que 'l voltan
ho fan molt ¡molt malament!

*
**

Un diálech cassat al vol, y plego.
—¿Cóm es—diu un fulano á un amich séu—
cóm es que t' has vestit de blanch?

—Es lo més cómodo: dril ó cotó. Al istiu, per res del mon podria soportar sobre méu una mica de llana.

—¿No?—fa l' altre somrihent:—donchs ¿cóm dimontri no t' has fet pelar lo clatell á horas d' ara?

A. MARCH.

CONTESTACIÓ

á la poesia que 'm va dedicar lo trempat poeta

J. ABRIL VIRGILI

En lo número de LA ESQUELLA de la senmana passada

Senyó Abril: ab atenció
los seus versos vaig llegir
y als regidors tinch de dir,
(apoyant sa petició,
qu' es molt trist que falti llum
á dalt del ferm campanar,
que l' exércit va espantar
del gran general Bum-Bum.

Y dich també ab serietat
que, per cert, fa mala fila
lo rellotje de la vila
tal com está esgabellat.

Encare que no tinch gos
ní crech tenirne, jo humil
al parlá aixís, senyó Abril,
parlo aquí en nom de tots dos.

Y crech que prompte 's veurá
realisat lo nostre intent,
perque tot l' Ajuntament,
nostras veus escoltará.

Puig si tenim pochs diners,
en cambi 'ls dos som *trovayres*,
alegres *esquellotayres*
y entussiasmats *campaners*

Y lo nostre Ajuntament
ja sab bèn bè de memoria,
que pèls bons toquém á gloria;
mès pèls vils... ¡á somatent!

FRANCISCO LLENAS.

LO BORDET

¡Pobre Angel! Apenava veurel á missa per las festas anyals. Tothom estrenava alguna pessa de roba: qui un jech, qui unas calsas, l' un la gorra, l' altre unas espartenyas. Tothom menos l' Angel, que compareixia á la plasseta avans d' entrar á missa, solet, ab las mans á las butxacas de unas calsotas de bayetó esquinsadas, ab un jech espallifat sense botons, la camisa bruta, una barretina suhada al cap y uns esclopessos als peus, gastats de tant anar per las garrotxas.

La seva cara tristonera y marcida contrastava ab las caras redonas com un sol, rialleras y sanitosas dels altres xicots, que plens de alegría jugavan fent alarits y cabriolas ells ab ells, escorrentse entre la gent reposada tot empaytantse, estirant la qua als gossos ajassats pèls repèus de las parets de la rectoria per ferlos reguitnar, fent totas aquellas bojerias propias de una edat ditxosa en que l' ànima s' esplaya y 'l cervell no pensa.

Ell no hi prenía part; sols ho mirava com ab re-

cansa y de tant en tant se obrian sos llabis descolorits per somriure; pero tot just desclosos tornavan á tancarse y espargia pèl cel una mirada hermosissima, angelical, plena de desconsol y de amargura com demanant als joguinosos raigs del sol y als aucells que 's rabejavan en lo aire transparent, un bocinet de sa ditxa.

Si al adonarse 'n alguna dona compassiva preguntava:

—¿De ahont es aquell noyet que va tan aparracat?

—¡Ah! es un bayletot bort que guarda 'l bestia de can Tomeu—responia alguna masovera ab desdeny.

Sí, l' Angel era bort. May la ma carinyosa de una mare li havia allisat lo cabell, may uns llabis se havian posat en sas galdas pera ferli petons. Era un ser desvalgut, escanyolit, que desde menut se havia guanyat las caixaladas de pa negre amanidas ab llágrimas. Era lo sach dels cops, menos que 'ls gossos, lo insecte impotent. Era una planta que patia aixut, sense aspre, escapsonada y trepitjada per tots á cada moment, en paga de una vida escarrassada, sense amor, solitaria, trista.

Pero dintre de aquell organisme maltractat, anémich y miserable, darrera aquells ullassos fondos com la mar, sota las costelletes que 's marcavan en son pit neulat, hi havia un' ànima grandiosa, un cervell de bona pasta, un cor que batia ab forsa y que guardava los afectes més purs, los sentiments més delicats. No sols hauria besat ab dolsura las mans del amo que á voltas li pegava, no sols hauria demanat perdó de tot cor als mossos que sens rahó l' insultavan, no sols hauria fet mil abressadas als baylets que l' escarnían, sino que als mateixos xayets que guardava, 'ls estimava y amanyagava, 'ls feya collarets de ridosta y 'ls besava, 'ls peixia las engrunas del sarró y l' herba més amorosa y tendra dels pastorims.

Si algún d' ells s' enmalaltia, lo cuidava com una mare á un fill, plorava al costat d' ell, y hauria donat part de sa vida per retornarlo y gurirlo. En cambi, si ell no anava bó, ja podian enrojir-se sos llabis per la febra, ja podia retorcir-se asedegat en un jas de palla, que ningú 's cuidava d' ell, cap metje li prenía lo brasset per polsarlo: no més arribavan fins aquell recó solitari y abandonat los bels anyoradissos de las ovellas y xayets que frisavan en lo corral.

Per aixó, ell que tot guardant havia vist com los arbres grossos amparan als petits rebent en sas capsadas la neu, la calamarsa y 'l llamp, com las maretas covan als fillets y 'ls peixen la bocada, com lo sol aixuga las llagrimetas de las flors, no comprenia com ell essent petitó y feble, no trobés amparo ni consol, una veu compassiva, una ma carinyosa que l' amanyagués y li aixugués las llágrimas. Y per aixó, moltas vegadas en mitj del bosch, sota las brancadas dels pins que deixavan passar algún raig de sol sobre l' herba y la molsa, rodejat de matas de bosch florit que unia sa flayre ab la de las floretas boscanas, cridava al colomet, un xayet blanch com la neu, enjogassat y carinyós, y agafantlo pel coll y acostant son caparró al seu, baixet, baixet, á cau de orella, com si l' animaló 'l pogués compendre, l' hi deya:

—¿Oy, qué m' estimas *colomet*? ¡Jo t' estimo molt! ¿Qué 't pensas que no ho veig quant la teva mare 't crida, tú hi corras y ella 't llepa amorosa? A mi ningú 'm fa festas! ¡Quin gust deu ser tenir mare!...

Y sempre quan lo xayet se desprenia de sos brassos contestant als bels de anyor de la seva

—Pues que vos lo veig y los que l' veian
ho fan molt malament!

mare, tenia la llaneta fina y enrinxolada del front humida ab las llágrimas del Angel, que quedava com pensatiu, passant per sa imaginació lo recort del aucell que cantava, la fillada dintre 'l niu sota las maternas alas, la flor que se obría, lo sol que reya, sentint un buyt en son cor, un' ansia extranya de ser estimat, un desitj vivíssim de pendre part en aquella harmonia que la naturalesa mostrava á sos sentits.

QUIM ARTIGAYRE

UN FADRÍ ARGENTER

Diuen que 'ls joves d' ara
molt poca cosa son;
mes, jo, coneix un jove
que val tot l' or del mon.

No va al café, no fuma,
ni cap mal company tè,
y n' es lo seu ofici
l' ofici d' argenté.

Quan ell al treball marxa
no tèm pluja ni nèu.
¡Lo seu amo l' estima
com si fos un fill seu!

Las perlas, esmeraldas,
rubins y richs brillants,
no valen lo que valen
sas molt preciosas mans.

Puig ell, tot sent molt jove,
traballa ab gran primor
la joya més polida,
de més gust y valor.

Quan lo treball acaba
bons llibres ne llegeix;
ab lo repugnant vici,
com molts, may s' embruteix.

Ell diu que tots los vicis
contraris del hom' son.
¡Si tots com ell pensessim
que bè aniria 'l mon!

Si may rés no li falta
y pare y mare tè,
jo se qu' éll ja voldria
deixar de ser solté.

Y quan no sab encare
qui per muller pendrà,
ja diners arreplega
per poderse casá.

També passa algún rato
fent un rich anell d' or
per darlo á la que sigui
senyora del seu cor.

Tan bon punt l' anell tingui
del tot llest y polit
preciosas arrecadas
ell farà tot seguit.

Agulla de pit bona
més tart diu que farà
y, com que té paraula,
pregáu que ho complirà.

Aixó y mil otras cosas
no sent rich pot ben fer,
perque per fer tabola
may llensa cap diner.

Obriu l' ull, donchs, donzellas,
puig puch assegurá,
que la que ab ell se casi
felis sempre viurá.

FRANCISCO LLENAS.

BALLARUGA

Sembla que d' alló que va dir aquell bisbe:

*¡Oh joven que vas bailando,
al infierno vas saltando!*

ja ningú 'n fa cas.

La afició al ball s' ha propagat de tal modo, que aquests que devegadas pujan ab la bomba, diuen que la humanitat vista desde dalt, sembla un congrés de baldufas en moviment.

Deu va dir al home:

—¡Traballarás!

Pero l' home á la qüenta no va sentir la primera sílaba y 's va creure que Deu li havia dit:

—¡Ballarás!

Y en conseqüencia, no fa més que ballar de l' un cap de dia al altre.

Desde 'ls recons més amagats de las montanyas hasta las més populosas ciutats, per tot arreu exerceix lo ball lo seu domini.

¿Tal poble celebra la festa major?

Ofici á la iglesia, professó... y ball. Pero no ball de poch més ó menos, sino ab tot l' aparato que la cosa requereix. Ball al envelat, ball á la sala del café, ball á la plassa, ball de tarde, ball de nit...

¿Una societat mercantil celebra 'l seu aniversari?

Ball.

¿Uns quants senyors tractan de organizar una festa de beneficencia? ¿qué 's farà?

Ball.

¿Fulano 's casa?

Ball.

¿La senyora de sutano ha tingut un nen?

Ball.

No fa molts dias va tenir lloch per aquí en amunt la celebració de la batalla del Bruch, y ¿ab qué va acabar la patriótica festa?

Ab ball.

L' afició al ball ho ha invadit tot.

No es veritat alló que diuen alguns de que 'l mon es una *vall* de llágrimas.

Es un *ball*, un ball permanent, animat per Muixins, Noys, Fatxendas, Munnés y demés músichs especialistas.

Parlin de ballar y desseguida trobarán gent que 'ls segueix.

—¿Sab, Fulano? Organisém una societat recreativa... ¿vol serne soci?

—¿Qué hi farán?

—Miri: vetlladas literarias...

—¡Pse!

—Concerts musicals...

—¡Uí!

—Alguna que altra funció dramática...

—¡Ex!

—Y ball cada festa...

—¿Ball cada festa?... ¡Apúntim!—

Lo ball es lo que fa caure la balansa; lo demés no pesa ni significa res.

Y no son solzament las classes baixas las que s' entregan ab tant frenesi á la ballaruga. Com més altas, com més distingidas, pitjor.

En los circuls aristocráticos quan no ballan ja no saben qué fer.

Quan un rey visita á un altre, se l' obsequia ab una parada, una cassera... y un ball.

¡Vóltala, donchs! No volguém ser menos nosaltres.

Lectora ¿vosté balla?

—Sí.

—Donchs, si no está compromesa ¿fará 'l favor?... —MATÍAS BONAFÉ.

¿SON NEGRAS?

Fa pochs días, Isabel,
al entrar á casa tèva,
vaig notar qu' en ton semblant
sempre rialler y alegre,
s' hi reflectian senyals
de abatiment y tristesa.

Desitjant saber la causa
de mudansa tan complerta,
vaig preguntarte ab amor:
—¿Qué tens? ¿qué 't passa? ¿en qué pensas
que 't trobo tan neguitosa,
plorosa, groga é inquieta?
Llavors exhalant un ¡ay!
vas dirme ab veu llastimera:
—¿Vols tú que rigui ó que canti
jo, que passo tantas penas?
—¿Podrias—vaig replicar—
si tantas penas sofreixes,
dirme de quin color son?

Y 'm vas contestar:—Son negras.

He reflexionat bastant
y tinch de dirte ab franquesa
que l' home que 's casi ab tú,
per més que 't causi extranyesa,
no trobará may cap medi
de allunyarse mica d' ella,
puig si com vas afirmar,
son totas ellas molt negras,
tú qu' ets més negra que 'l sutje
ets pena... y fas molta pena.

J. USON.

BORIA AVALL

Lo pintor Galofre Oller ab lo sèu quadro, que avuy tot Barcelona vá á veure á ca 'n Parés, ha fet un punt d' home.

Omplir una tela tan gran (divuyt metros quadrats) y omplirla bè es una empresa qu' espantaria á qualsevol, tant més, quan l' escena que forma l' assumpto del quadro, ja no es dels nostres dias, imposant per consegüent la necessitat de fer detinguts y multiplicats estudis, en los quals moltes vegadas s' hi refreda lo calor creador del artista.

Lo jove Galofre Oller ha sostingut lo punt fins al últim moment. Lo quadro *Boria avall* ab tot y ser detalladíssim, estudiat ab lo major esmero, meditat fundament y compost á conciencia, té una gran qualitat superior á tots los defectes de detall que se li podrian senyalar: y aquesta gran qualitat es la armonia del conjunt, es la sèva tonalitat perfectament concertada, es la excelencia de la llum, de la perspectiva y de la composició.

Representa lo que 'l sèu autor ha volgut que representés: una típica escena de últims del sigle XVII, l' acte de passar *Boria avall* á tres infelissos, montats sobre burros, sent objecte de la curiositat de uns, de la burla d' altres, del horror de pochs. Y ho representa de una manera clara, precisa, sense vacilacions, ab molt sabor d' época, aixís en los trajos y en lo tipo de las figuras, com en lo siti, un dels pochs recons típichs que 'ns quedan de la vella Barcelona.

Davant de l' Arch de Filateras y de la casa gremial dels Calderers devia concebir lo Sr. Galofre Oller la idea de la sèva obra. Aquell arch y aquella casa devian haver presenciats en altres temps la

botxornosa escena que vá surgir com una visió certera en l' imaginació del artista. Lo quadro estava trobat. Lo pintor lo veyá: faltava sols fixarlo sobre la tela. Y á aquest treball difícil ha consagrat dos anys d' esforços, no desprovistos de aquells defalliments que venen á interrompre la difícil tasca de executar una obra de tan empenyo.

Pero ni 'ls esforços, ni 'ls defalliments se traslluheixen dintre de aquell conjunt tan pintoresch, á través de aquell ambient que 's respira y de aquella llum que dona á la escena y al siti ahont aquesta se desarrolla verdaderas condicions de realitat.

Qui de tal manera sab revelar-se, omplint de sorpresa fins als qu' esperavan molt del sèu talent, pero no tant com lo que ha fet, bé mereix un aplauso entusiasta.

L' ESQUELLA DE LA TORRATXA li envia un aplauso, publicant com un *avant-gout* una lleugera apuntació del quadro, á reserva de donar del mateix una reproducció fotogràfica, ab la qual considerarem molt honradas las nostras columnas.

J.

LIRICH

García Santisteban, autor del drama *Maria Egipciaca*, es un escriptor veterano que ha donat á la escena multitud de obras de tots gèneros, havent recullit ab ellas celebritat y aplausos.

La sèva última producció, escrita en correcta prosa, revela á las claras sa experiencia escènica. Está plena d' efectes y de situacions, y si bé 'ls personatjes no tenen gran solidés de dibuix, hi ha que reconeixer que la pintura d' ells está superadada per complert á la marxa de l' acció qu' es lo únich que, segons sembla, ha preocupat al autor en primer terme.

Los actes primer y según son superiors al tercer, que ab ben poch esforç hauria pogut suprimirse per complert.

De totas maneres, l' obra encare que una mica antiquada, per sa contextura y pèl gènero á que pertany, s' escolta ab gust, perque escita l' interès, y l' efecte que produheix hauria augmentat, d' emprar l' autor alguna major sobrietat en certas situacions culminants, per altra part magistralment preparadas.

Se distinguen en la sèva execució la Sra. Tubau y els Srs Vallés y Sánchez de León, los quals junt ab los demés actors, sigueren cridats á la escena, al final de tots los actes.

TIVOLI

Durant tota la senmana s' han anat representant las operetas *El diablo en el cuerpo* y *Los mosqueteros grises*.

Ahir dimecres devia estrenarse la titulada *Surcouf*, qual protagonista es un célebre marino francés de mitjans del sigle passat, que vá adquirir fama de valent y atrevit en las lluytas contra 'ls inglesos.

La senmana próxima parlarém de aquesta producció que ha sigut posada ab tot l' aparato que exigeix lo sèu argument.

MODAS

Ja que aquests vestidots llargs tapan las cametas de las nenas, per atenuar lo mal efecte d' aquesta moda, las mamás ens podrián ensenyar las sévas.

NOVEDATS

Per avuy, dijous, està anunciat l' estreno de la nova comedia d' Echegaray que porta 'l titol de *Sic vos, non vobis*.

En alguna de las últimas funcions donadas en aquest teatro, lo públich ha tingut ocasió de aplaudir á la estudiantina saragossana Pignatelli, que toca ab molta afinació, notable colorit y escelent bon gust. Algunas de las pessas que figuravan en lo programa del concert tingueren de ser repetidas á las vivas instancias de la concurrencia.

CATALUNYA

El rey que rabió á tot drap.

Y ni 'l públich, ni 'ls actors se cansan, l' un de sentir y 'ls altres d' executar aquesta producció.

Continúan los ensaigs de *Las Campanadas*, sarsuela ab música del celebrat mestre Chapí, y que per consegüent son molts los qu' esperan sentir-la, dada la justa fama que disfruta tan aplaudit compositor.

CALVO Y VICO

Un estreno.

Se titula *Grandes y Chicos*, sarsuela escrita por los Srs. Jackson y Graner y posada en música pèl mestre Rubio.

L' obra, en conjunt, resulta bastant fluixeta.

Crech que la companyia que ab tanta inteligencia dirigeix Julian Romea trobará medis de pendre aviat la revenja ab alguna altra de las molts produccions que 'ns ha de donar á coneixer.

CIRCO EQUESTRE

La numerosa *troupe* que fa las delicias del públich, s' ha aumentat ab los clowns *Bib and Bob* y ab los barristas germans Banola, que son verda-deras notabilitats.

Las funcions ofereixen grans atractius, per lo qual no es extrany que 's vegin animadas per una numerosa concurrencia.

CIRCO ESPANYOL MODELO

Las germanas Sansoni son dos atletas que ja 'm guardaria jo de anal'shi á buscar rahons. Ab la facilitat ab que rompen las cadenas, en temps del Compte d' Espanya haurian pogut prestar inapreciables serveys.

Ahir devia debutar Miss Zephora que 's presenta com una rival de la celebrada Giralaine.

N. N. N.

ORIENTAL MODERNA

La escena al peu d' un castell;
Personatjes; un gat vell,
La mora Zaira la bella,
Ben-Bufat, moro trapella,
Y Finet, moro novell.

Es de nit y surt la lluna
Fent lo bót, perque hi es tota;
Canta en l' estany la granota,
Xiscla 'l grill y s' ou tot d' una
un caball que molt lluny trota.

Tot plegat d' un corn de cassa
S' ou lo gemech llastimer;
Zaira compren lo que passa
Y surt ab molta catxassa
A esperar son caballer.

A la finestra surt ella;
També hi puja 'l molt trapella
A estil de bombero vell;

Y en tant, lo gat sa parella
Crida per dalt del castell.

—Be 'n vingut siguéu, Finet.

—Be 'n trobada, hermosa Zaira.

Tapeus be perque fa aire

Y aquet dimoni de fret

No os podria probar gaire.

—No 'm parleu de fret així,

Quan d' amor estich ardent.

—¿Teniu calor?

—Crech que sí.

No sé que passa per mi

Quan vos miro tant lluhent.

—Es que avuy tot m' hi mudat,

Perque sé que així os agrado.

Hasta 'l casco m' hi posat

Y aquet sabre rovellat

qu' es terrible quan m' enfado.

—Aném al grà.

—Donchs al grà.

Ben-Bufat diu que os estima

Y jo no ho puch tolerá.

—Finet meu. ¡voleu callar!

Sol á vos mon cor s' arrima.

—Jureume donchs per Mahoma,

Per la serp y per la poma

Del Paradis terrenal,

No estimar may aqueix home

Qu' es un tros de carcamal.

—¡Juro!

—També juraréu

Per la lluna que ara brilla,

Que tant sols á mi 'm voldréu...

—¡Ay! tant fort no 'm abresséu,

Que 'm faig mal ab la cotilla.

—¿Jureuho?

—Juro.

—Donchs be;

Quan se presenti aqueix neci

Que serenata os vol fe,

Per sentir que 'n feu despreci,

Jo també á n' aquí vindré.

També duré l' instrument,

Siga de corda ó de vent,

Per donarvos serenata;

En tant vos, molt diligent,

Agafeu pel coll la gata,

Y als nassos de 'n Ben-Bufat

La planteu sens remissió;

Aixís ell, tot assustat,

Tocarà 'l dos escamat,

Quedant duenyo de 'l camp jo.

¿Ho fareu?

—Juro que sí.

—Me 'n vaig, donchs, perque tinch fret

Y de pas pendré un bossi.

—Hasta després donchs, Finet.

—Hasta mes tart, serafi.

Pausa; se sent un fort bés;

Dos sospirs, luego... res més;

La lluna fá uua ganyota

Com si pena se 'n dongués,

Y 's torna tota rojota.

En aquell moment lo gat

Sa gateta també troba;

Corrent pujan pe 'l teulat

Y 'l gat, pillo, li ha posat

Una esquena casi nova.

—¡Alto!—cridan d' un plegat;

(Es Ben-Bufat, per la trassa).

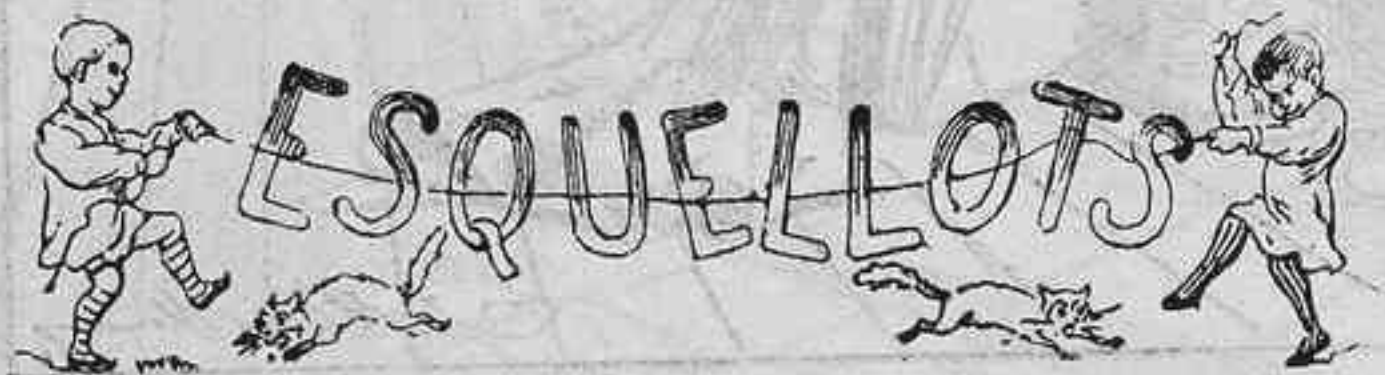
Finet, la corda hi tallat;

Sols pots baixar com lo gat
Que era objecte de la guassa.
Tot ho he sentit y veurás
Quín es lo rencor que 't guardo.
¡Quina fila que farás!
Perque ara morirás
Quan reventi aquest petardo.
—¡Petardo! ¿qué es?

—Casi res;
Lo que assusta á tot Europa;
Mira, veus, ja 'l tinch encés,
Y dintre un minut no més
Ab san Pere farás sopa.
—¡Dimoni! Donchs aixó es fort!
—Tú veurás si t' acomoda.
—¡Ay! ¡quín trip trap me fá 'l cor.
Vés si 'm pots dá un altra mort.
—No pot ser, que ara es de moda.

Ab forsa 'l petardo esplota
Donant á 'ls ayments la mort;
Del castell los murs rebota,
Y Ben-Bufat diu quant trota:
—¡També es anárquich l' amor!

JOSEPH MOLAS.

Dijous, dia de Corpus, fins los gegants van declarar-se en *huelga*.

Pero 'l dissapte següent, haventlos manifestat los regidors Srs. Martorell y Sorribas, encarregats de atindre's en tot lo necessari, que ja no corrian cap perill, y que la qüestió de la *huelga* estava en bonas vias de arreglo, van determinar-se á sortir á passejar lo rumbo per la ciutat.

L' impressió general era més de curiositat que de admiració.

Las senyoras especialment trobaren á faltar lo vestit á la moda del dia que acostumava á lluhir la Pubilla en los anys anteriors.

Un diálech cassat al vol:

—¿Qué te 'n sembla dels gegants?

—¡Qué vols que me 'n sembli!... Se 'm figura que s' han disfressat per assistir al ball artístich de la Llotja. Ja no més falta que pugin á ca 'l Napoleón y que demanin al Emilio que 'ls retrati per exposarlos al aparador de la fatxada de Sant Jaume.

La professó de Corpus, magreta com de costum.

Tret l' element oficial, y del element oficial descontats los empleats del municipi, bèn poca cosa 'n quedava.

Y tan poca cosa, que podia reduhir-se á uns quants capelláns y á una mula vestida de domás vermell.

* *

Presidint l' Ajuntament que tancava la comitiva tothom se creya que hi figuraria 'l governador civil Sr. Ojesto.

Pero no hi anava.

Mentida sembla que 'l Sr. Ojesto haja desperdiat la magnífica ocasió que se li oferia de arreplegar *ginesta*.

¡Quanta y quanta gent vá aquests dias á ca 'n Parés á veure 'l notable quadro del Sr. Galofre Oller, titulat *Boria avall*.

L' assumpto es llamatiu, no deixant de serho també la manera com está interpretat.

L' éxit que ha obtingut, á jutjar pèl gran número de personas que á totas horas acuden á visitarlo, es colossal, com cap més quadro dels exposats á Barcelona l' haja alcansat fins ara.

Una frase felís que vaig recullir aquest dia:

—Lo quadro *Boria avall* es lo *Garín* de la pintura.

Aquest dia van quedar instaladas en la Depositaria del Ajuntament dos grans caixas de ferro construhidas exprofés pera guardar caudals.

De manera que la Corporació municipal, precisament quant no té un quarto, es quan mana fer las caixas.

Si hagués fet fer caixas de mort ho compendriam.

Lo crédito de l' Ajuntament está fá temps tan mal, que res tindria d' estrany que 'l dia menos pensat entregués l' ànima á Déu.

La escena en un teatro de Viena.

Al mitj de la funció, en mitj de una escena de las més patéticas, un espectador qu' estava assentat en una de las últimas filas, vá alsarse de la butaca, exclamant ab véu estentórea:

—Suplico á las senyoras que 's treguin lo sombrero, que no 'm deixan veure res.

Figürinse l' escándol que ab tal motiu se promouria.

* *

Pero l' endemá la prempsa en massa iniciava una campanya enérgica sostenint que tot espectador, que per causa de un sombrero de senyora se vejés privat de veure l' escenari, té dret perfecte á reclamar de la empresa la devolució del import de l' entrada y del asiento.

La solució que patrocina la prempsa vienesa es justa.

Al teatro s' hi vá no á veure sombreros de senyora, sino la funció que s' hi dona.

Y á Viena y aquí y á tot arreu ahont s' estila la mala costum de anar las damas al teatro ab aquells envolums colossals, las empresas no tindrán més remey que imposar á las senyoras sombrerairas l' obligació de adquirir á més de la butaca que pensan ocupar, la que s' escaygui al darrera d' ella.

Seria aquesta una solució justa y convenient.

Qui vulgui lluhir un gran barret, que pagui doble.

Un enamorat de Bilbao, á ff de interessar á la Dulcinea dels seus pensaments que se li mostrava un xich massa esquiva, vá disparar un tiro de revólver.

Y mentres la nena 's desmayava, y 'ls vehins corrian justament alarmats, l' enamorat fugía y 's posava á salvo, refugiantse en lo quartelillo de bomberos.

Una vegada allí, no li calía sino exclamar:

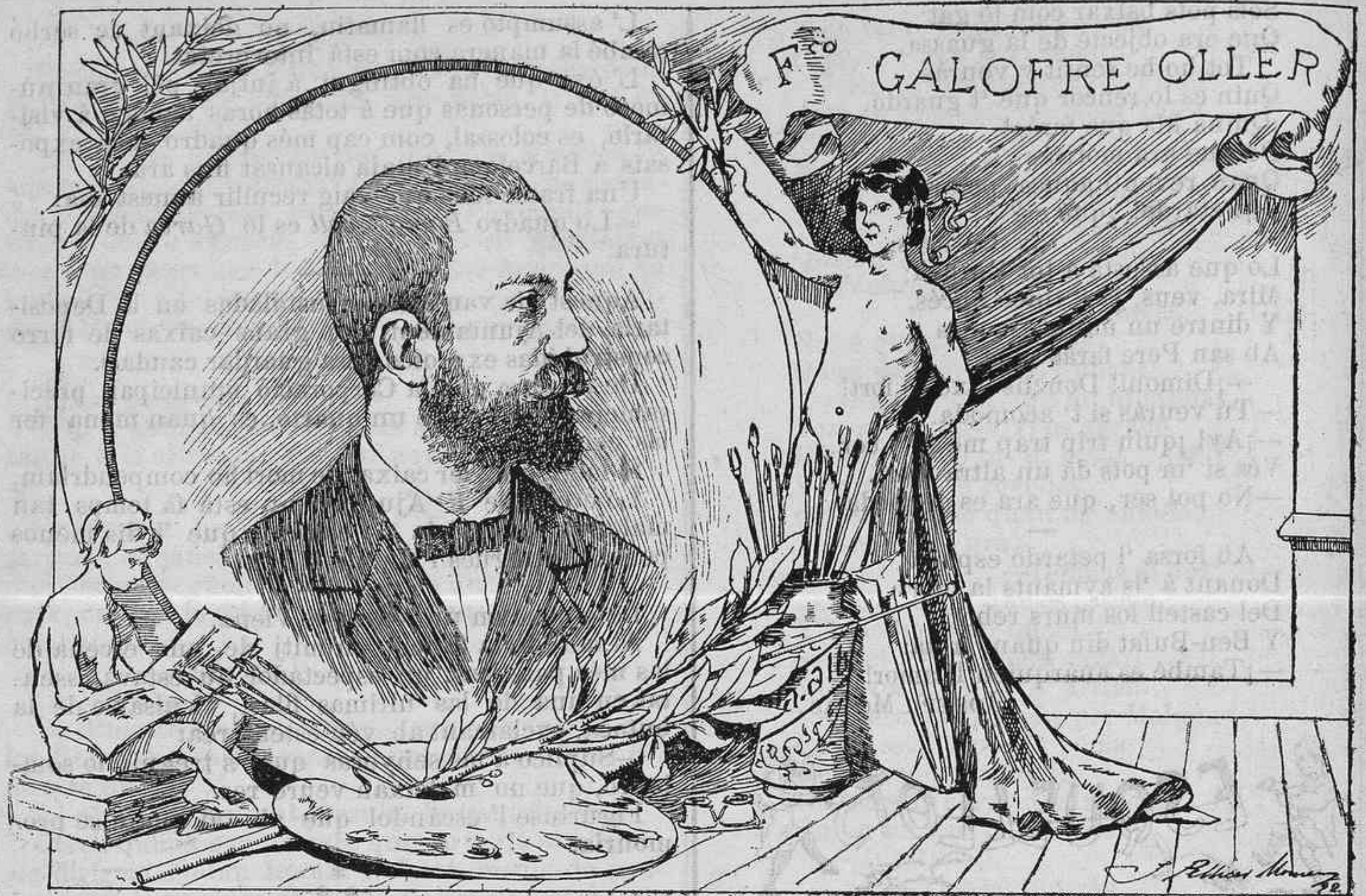
—Agaféu un cap de manguera, y apagueume 'l foch que 'm crema las entranyas!

Lo Sr. Urrecha, autor del drama *Tormento*, vá escriure desde Barcelona una carta al *Imparcial* de Madrit, explicant la manera desafortada com aquí en la nostra capital se juga.

—D. Nicoláu ¿qué li sembla aquesta carta?— van preguntar á un personatge de la situació.

Y es fama que vá respondre:

—Urrecha ha escrit lo drama *Tormento*; pero jo 'ls juro que en aquests instants lo verdader *torment* qui 'l passa soch jo.

Entrá en l' exércit del Art,
prengué al punt ab má tranquila
la paleta, y d' un sol pas
se 'ns planta á primera fila.

Veig en lo cartell del Certámen de l' *Associació literaria de Girona*, que hi figura 'l següent premi:

«Un ejemplar de la *Historia de la revolució francesa*, de Mr. Thiers, ofrecido por D. Joaquín M.ª de Paz, senador del reino, á la mejor composición en verso sobre alguno de los episodios de la expedición de catalanes y aragoneses á Oriente.»

Hem observat que van ab aquesta lo menos tretze vegadas que D. Joaquim M.ª de Paz, senador del reino, ofereix á títol de premi de Certámen la *Historia de la revolució francesa*, per Mr. Thiers.

No sembla sino que D. Joaquín M.ª de Paz, senador del reino, hagi adquirit un saldo á fi de atendre als certámens pera 'ls quals se vegés obligat á oferir premi, en la séva qualitat de senador del reino.

Vaja, ja ha sortit la nova obreta de C. Gumá, ab tant interés esperada pèl públich: *Guía del conquistador s'* ha posat á la venta, obtenint lo qu' era de suposar: un éxit.

En lo número que vé 'n dirém alguna cosa.

Lo reputat pintor y distingit colaborador artístich de LA ESQUELLA Sr. Blanco Coris, que actualment se troba á Barcelona, exposá fa alguns días un hermós quadro que representa l' acte del desembarch en la isla de San Salvador, de la expedició capitanejada pèl immortal Colón.

Apart de la grandiositat del assumpto, s' adverteix en aquesta tela la segura pinzellada del se-

nyor Blanco Coris, al mateix temps que una sobrietat de color que realza notablement la correcció del dibuix. A las pocas horas de estar exposat —y aixó fa sens dupte lo millor elogi del quadro— va ser adquirit per D. J. Angel Rossillo, representant de *La Equitativa* á Espanya.

Del propi Sr. Blanco Coris es un tipo de dóna meridional, exposat actualment á can Bassols—carrer d' Avinyó—que crida ab molta justicia la atenció dels inteligents y del públich, y que de fixo tindrà la mateixa acullida que 'l quadro citat anteriorment.

Al donar compte 'l *Diari de Barcelona* de la primera missa celebrada en la parroquia del Carme per un capellanet de nova promoció, diu:

«El templo, profusamente iluminado y ricamente adornado, estaba ocupado por numerosa y distinguida concurrencia, apadrinando al nuevo levita...»

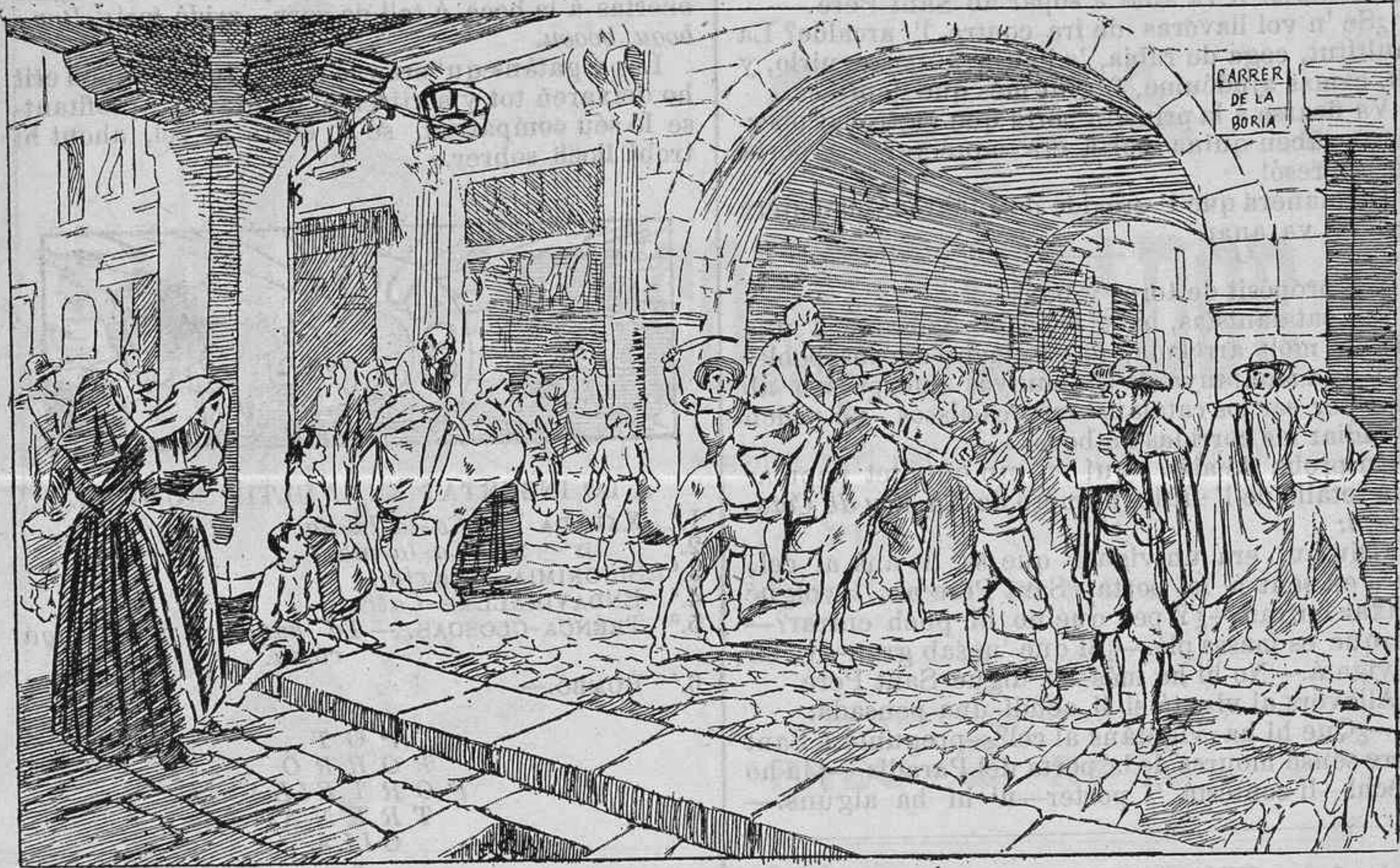
—¡Alto! Entenémnos... ¿al nou levita ó al nou sotana?

La Semana Popular Ilustrada, aquell periódich que mediant una quantiosa subvenció de la casa del marqués de Comillas, havia vingut á fer una guerra económica á la premsa impia, donant al públich per deu céntims lo que materialment no pot donarse per tal quantitat, ha plegat velas, ha apagat las calderas y s' ha despedit del públich.

Y mentres aquest campeó de la moralitat barata s' retira, la premsa impia y aixerida, sense necessitat de subvencions de cap classe, continúa vivint tan campant com si tal cosa, disfrutant lo favor que 'l públich li dispensa.

«BORIA AVALL»

Quadro de F. Galofre Oller

(Apunte á la ploma, de J. Pellicer Monseny) 1

*
**

Pero *La Semana Popular Ilustrada*, deixa una hereva y successora que val 15 céntims y porta 'l títol de *La Velada*.

Es á dir: *la tapada ab un vel*.

Inútil dir que darrera de aquest *vel* s' hi descubreix la *Trasatlántica*, aquella socie'tat, que sostenint ab tanta afició las missions católicas del Africa, ab tanta facilitat s' olvida de repartir dividendos als séus accionistas.

Al veure 'l nou gegant, deya un transeunt:

—¡Pobret! A jutjar per la cara que fa, per forsa ha de patir del fetje. No estarà mal que aixís que termini la temporada de Corpus, l' envihin á Sant Hilari.

Llegeixo en un periódich local:

«Se sussurra que 'l Sr. Ojesto, dat que arribi 'l desgraciat cas de dimitir lo càrrech de Governador civil de Barcelona, que tan desahogadament despenya, está indicat pèl càrrech de Cònsul general d' Espanya á Mónaco.»

Al periódich que dóna aquesta noticia, no cal sino dirli:

—¡Mestre, no juguém!

A un rich propietari de Potin, poble de la provincia de Orense, cinch metjes li reclaman la suma de 12,000 pessetas, per haverli prestat los séus auxiliis en un atach que va tenir y que 'ls metjes calificaren de *trancasso*.

Podia estar molt mal de aqueixa malaltia; pero per *trancasso* grave, no crech que pugui havernhi

un altre com la reclamació de aqueixas 12,000 pessetas.

¿No 'ls sembla que n' hi ha prou per quedarse baldat de repent?

Noticias taürinas.

Aquesta senmana n' hi ha tot un rengle.

A la plassa de Jetafe l' altre dia van lidiarse la friolera de quaranta toros, empalmant la corrida de la tarde ab la del dematí, y diventse advertir que á las primeras horas del dematí ja se 'n havia lidiat alguns.

Si aixó no es afició á las banyas, que ho diguin tots los casats descontents de la dona.

*
**

A Madrid, diumenje, un toro va voltejar á n' en Jarana, destrossantli la jaqueta y l' ermilla.

Un altre toro va enganxar al Ecijano, que sorti del apuro ab la *taleguilla* destrossada.

El Cuco, per no ser menos, va rebre també, quedantli espellifat tot lo vestit.

De manera que tots los toros lidiats á Madrid l' últim diumenje, tiravan á lo mateix: á donar ganancia als sastres.

*
**

La grossa va ser á Linares.

L' últim toro va trobarse amo de la plassa. Lo públich demanava caballs: se havia acabat lo repuesto y 'l president feu tocar á banderillas.

¡Quin escándol no va armarse! Una xiulada inmensa omplia l' espay, lo públich saltava al carreó, y vinga fer provisió de pedras y vinga apedregar al president qu' era l' arcalde.

Aquest doná ordres als civils de que calessin ba-

yoneta y embestissin als seus administrats. Los civils van negarse á obehir aquella barrabassada y una gran part del públich va saltar á la plassa.

Lo toro que no está per cansóns, embesteix á la multitud, agafa un feligrés y enlayre va. En breus moments se 'n va anar á sopar ab Sant Pere.

¿Se 'n vol llavoras de ira contra l' arcalde? La multitud, cega de rabia, 's llansa á perseguirlo, y ell, camas ajudéume, fugint més que depressa.

Va ficarse á la primera porta que va trobar oberta, ¿y saben quina porta era aqueixa? ¡La porta de la presó!

De manera que l' arcalde de Linares, ell mateix se n' hi va anar.

Y á propòsit de toros y bous

Los catalanistas, baix pena de oposarse á una costúm molt arrelada, precisament en los pobles de l' alta montanya de Catalunya, que passen ab rahó per ser los cataláns més castissos, no poden repudiar las corridas de bous.

En proba de aixó aquí va un quientet popular que retallo de l' últim número de *La Veu de Catalunya*:

«Diu qu' era un vigatá que se 'n aná al cel, pero en sent á la porta, Sant Pere no 'l volgué deixar entrar.—¿Y per qué no hi puch entrar?—Perque es massa plé.—¡Sí que 'm sab greu—va fer lo vigatá.—No hi ha més—li digué Sant Pere.

Allavors al vigatá si li acudí una pensada:

—¿Que hi ha vigatáns al cel?—preguntá á Sant Pere sense moures de la porta del Paradis.—¡Ja ho crech!—li contestá 'l porter—n' hi ha alguns.—

LA QUITXALLA D' ARA

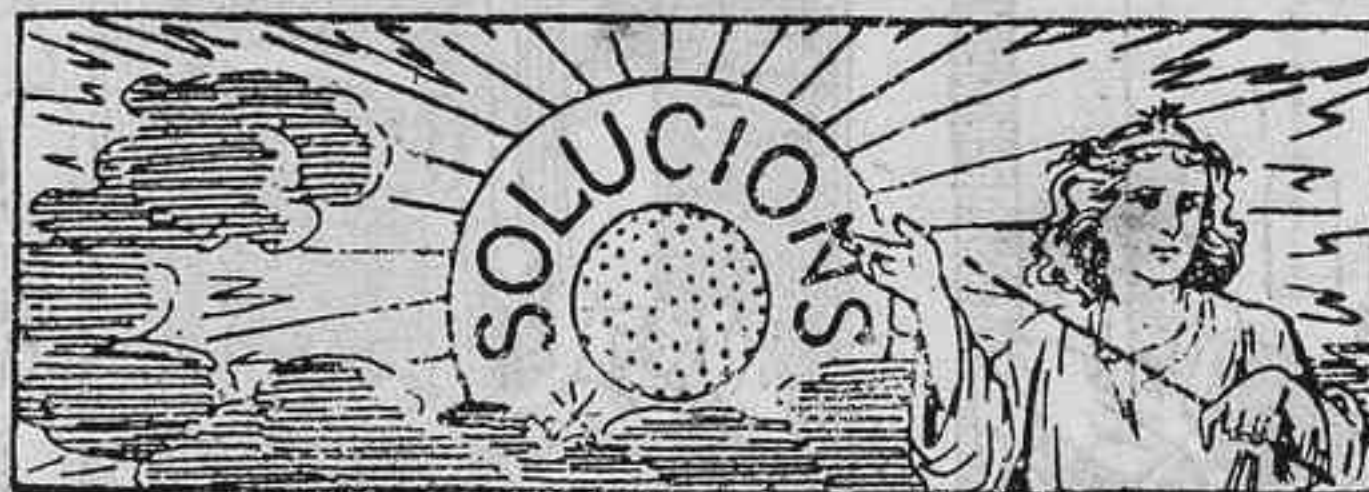

—A las penas punyaladas.
—Si noya; no 'ns hi amohiném.
—Y fem lo que fa aquell bisbe que sol dir: ¡Fumém, fumém!

¿Voléu deixarme fer? jo 'us asseguro que 'm faré lloch.—¡Mentres no fassas cap malifeta!...—No tinguéu por.

Lo vigatá tossut, de la porta estant, avansá 'l cap per la portella del cel, y posantse las mans obertas á la boca á tall de corn, cridá fort: *Bou, boou, boou.*

Los vigatáns qu' eran al cel, al sentir aquell crit ho deixaren tot y sortiren al defora. Y aprofitantse lo séu compatrieci, se 'n entrá al cel, ahont hi trobá lloch sobrer.»

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA 1.ª—*Ca-ta-la-na.*
- 2.ª ID 2.ª—*Ca-la-mar.*
- 3.ª SINONIMIA.—*Máxim.*
- 4.ª ENDAVINALLA.—*Catre.*
- 5.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La vaquera de la piga rossa.*

6.ª ROMBO.—

P
P O T
P O R R O
P O R T E L L A
T R E N A
O L L A
A

7.ª GEROGLÍFICH.—*Qui mal té y mal se dona, té dos mals.*

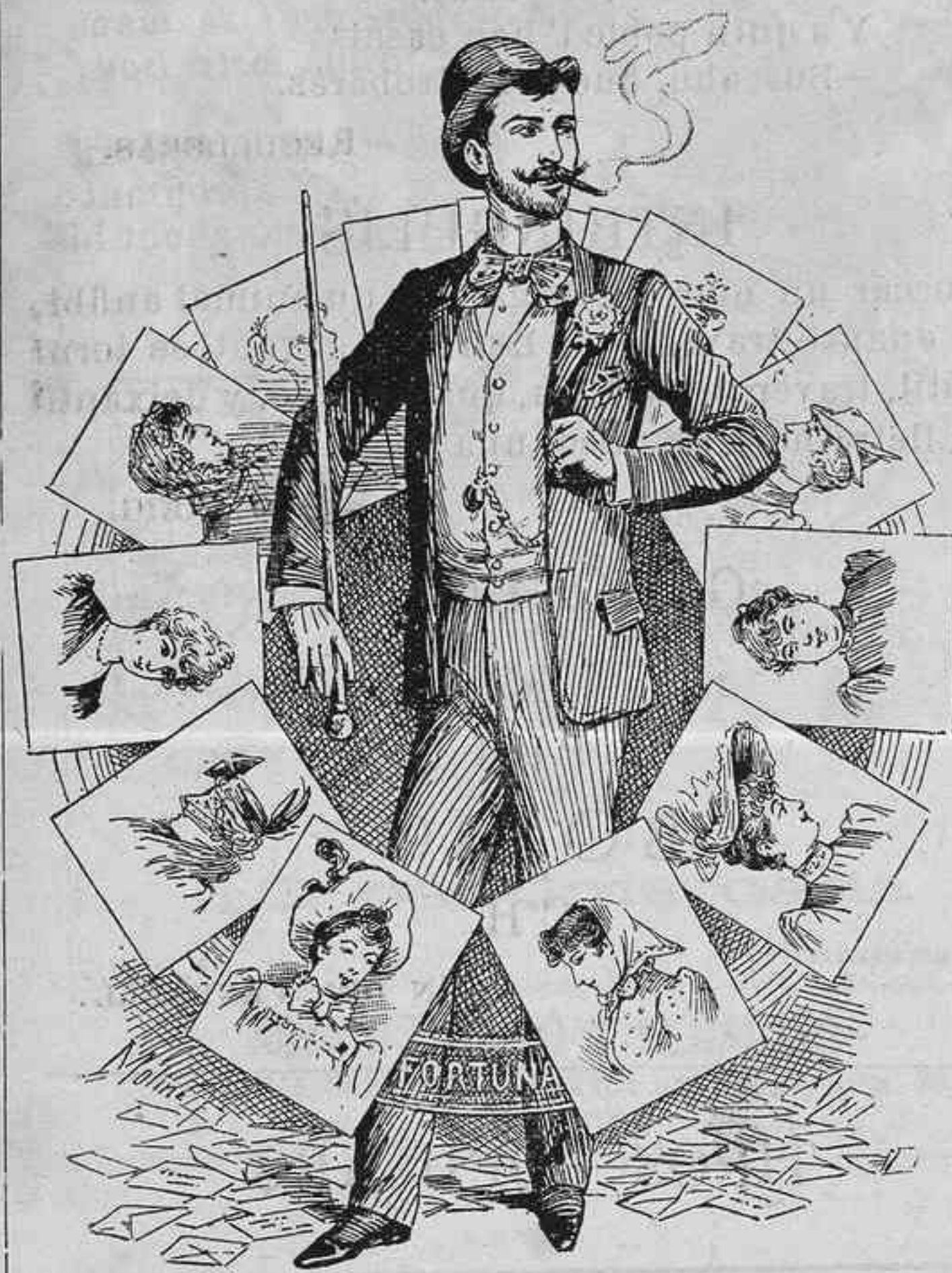
XARADAS

I

La filla d' en Jordi que crech, de mal nom li diuhen al poble la noya dels bonys, perque té una cara que mirar fa por, segons s' assegura se casa ab l' Eloy, l' hereu de can Rosca, un noy molt guapot que á moltas pubillas feya aná en renou; mes com que á aquest *flavio* l' *hú-invers* li fa goig y sab que la *hu-dugas* ne te un bon *picot*, pensa que ab la vinya qu' ell té al turó groch y 'ls quartos que porti la noya dels bonys, li permetrá viure *matant* bastant l' *os* rihentse dels tontos que diuhen per tot

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

OBRA NOVA **¡JA HA SORTIT!** **OBRA NOVA**

GUÍA DEL CONQUISTADOR

(Segona part del ART DE FESTEJAR)

PER C. GUMÁ

ab dibuixos de M. MOLINÉ

UN TOMET EN QUART

PREU 2 RALS

La Pelota y Los Pelotaris

POR A. PEÑA Y GOÑI

Un tomo en octavo — Ptas. 2

NOVEDAD

En el Año 2.000

Fantasia Novelesca
POR EDWARD BELLAMY
Precio 3 pesetas

NOVEDAD

La Casa de los Muertos

Memorias de mi vida en la Cárcel de Siberia

POR FEDOR DOSTOYUSKI

Precio: 3 pesetas

PROSA LIGERA JOSÉ DE LASERNA
Un tomo en 8.º—Ptas. 3'50
DIBUJOS DE ANGEL PONS

FEDERICO URRECHA

CUENTOS DEL VIVAC

(BOCETOS MILITARES)

Un tomo en 8.º.—Precio ptas. 3'50

Leopoldo Alas (CLARIN)

ENSAYOS Y REVISTAS

Dibujos de ANGEL PONS.—Precio ptas. 3

PEQUEÑECES Por el P. LUIS COLOMA
— de la Compañia de Jesús —
5.ª edición.—Un tomo ptas. 3

PEQUEÑECES CATALANAS MENUDENCIAS
del Pare A. MARCH de la Compañia de «La Esquilla de la
Torraxa», ab dibuixos de Mossen M. Moliné.—Preu 2 rals

Las Bodas d' en Cirilo
per EMILI VILANOVA ab dibuixos de M. Moliné

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, o bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu franca de port. No responém d' estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

que la *tersa-dugas*
serà dels *xicots*,
perque molts *pedassos*
durà als pantalons
y fins *fentli burla*
ja li han dit molts
que al peu de la *esglesia*
tot fent lo *devot*
que capti es molt *facil*
dintre un any *é dos*
ab uns *total grossos*;
pro com que l' *Anton*
té molta *corretja*
y molt bon *humor*,
los diu moltes *voltas*
rihent com un *boig*
vosaltres *riheusen*,
riheusen d' *aixó*,
Deu no dona *fabas*
á tothom que 'n vol.

DOMINGO BARTRINA.

II

Una *vocal es primera*
com *segona es musical*,
una *planta invers-tercera*
y part del cap la *total*.

A. GIBERT.

ANAGRAMA

Per matrimoni com cal
don *Tot* y donya *Total*.

CURTOINÉS.

TRENCA-CLOSCAS

SR. D. PAU FELI
CALONGE

Formar ab aquestas lletres, degudament combi-
nadas, lo nom de un poble catalá.

PEP GALLEDA.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.
—Segona: órgano de tot animal de ploma.—Tercera:
fruyta en plural.—Quarta: carrer de Barcelona.
—Quinta: capital europea.—Sexta: número.—Séptima:
consonant.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—N' hi ha en las casas.
3 1 7 7 1 7 6 2.—Un general.
3 6 7 3 6 9 8.—Una ciutat.
3 1 7 1 5 8.—Nom de dona.
5 6 7 4 8.—Una capital.
7 6 2 8.—Nom de dona.
3 4 7.—En una pessa de roba.
8 5.—En un joch de cartas.
3.—Consonant.
6 2.—Un animal.
5 1 3.—Número.
2 6 3 8.—En un joch de cartas.
7 6 5 2 4.—Actor italiá.
9 8 3 4.—Nom de una roba.
2 4 9.—Número.
1 5.—Signo aritmétich.
7.—Consonant.

J. ALAMALIV.

CONVERSA

—¿Ja ho sabs que 's casa en Tomás?
—No 'u sabia, la vritat.
Y á quin poble l' han casat?
—Búscaho, que ja ho trobarás.

RECULLERAS.

INTRÍNGULIS

Buscar un nom que siga 'l de un animal anfibí,
que anantli trayent una lletra del davant, se torni
volátil, trayentli un'altra, quadrúpedo, y deixantli
una lletra no més, quedi una vocal.

J. REIG.

GEROGLÍFICH

X

PIII

BO BO

CH

UN DEL VENDRELL.

TIPOS POPULARS

Lo del cornetí.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63